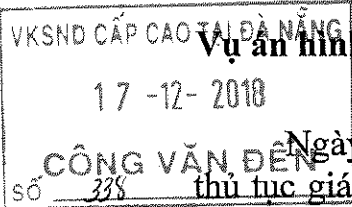

Số: 576/TB-VKSTC

Hà Nội, ngày 28 tháng 11 năm 2018

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Vụ án hình sự bị kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm hủy án để điều tra lại

Ngày 8/5/2017, Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm vụ án Hoàng Hải Hậu về tội "Giết người" ở tỉnh Hà Tĩnh, tuyên hủy Bản án hình sự phúc thẩm số 278/2015/HSPT ngày 28/12/2015 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội và Bản án hình sự sơ thẩm số 06/2015/HSST ngày 6/2/2015 của Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh để điều tra lại. Vụ Thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự (Vụ 7) trao đổi với các Viện kiểm sát địa phương một số vấn đề cần rút kinh nghiệm về vụ án này như sau:

I. Nội dung vụ án và quá trình tố tụng

Khoảng 19 giờ 30 phút ngày 3/8/2014, Hoàng Hải Hậu là chủ quán Thanh Chương, thuộc khu du lịch biển Xuân Yên, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh đang ngồi ở bãi tắm Xuân Yên thì gặp Hải và Anh (không rõ họ tên, địa chỉ), nói với Hậu "lúc này có mấy người mang theo đồ đến quán tìm anh, phá biển quảng cáo quán anh". Nghe Hải và Anh nói vậy, Hoàng Hải Hậu đi về quán Thanh Chương thì thấy biển quảng cáo của quán bị rách, Hậu đi xe máy đến quán Huyền Trang, thuộc khu vực biển xã Xuân Yên, huyện Nghi Xuân. Khi vào quán Huyền Trang, thấy anh Trần Giang Nam đang ngồi uống nước, Hải nói với Hậu "thằng đầu trọc ngồi đó lúc này đập phá quán anh", Hậu đi lại hỏi Trần Giang Nam "Sao anh lại phá quán tôi", đồng thời dùng tay tát anh Giang Nam một cái nhưng anh Nam tránh được. Sau đó, Lê Xuân Lĩnh và Hoàng Đình Mỹ xông vào đánh anh Trần Giang Nam. Anh Giang Nam vùng dậy chạy ra phía bờ biển, Hậu đuổi theo, anh Giang Nam chạy vòng qua quán Hương Cau, rồi chạy vào quán cháo của bà Kiều Thị Năm trốn. Hậu cùng Lĩnh và một số người nữa đuổi theo đến quán bà Năm thì bắt được anh Trần Giang Nam rồi dẫn về quán Huyền Trang. Khi Hậu về đến quán Huyền Trang thì thấy anh Trần Hoài Nam đang ngồi trên ghế nhựa cạnh bàn uống nước. Hải tiếp tục nói với Hậu "thằng này lúc này cũng phá quán anh". Nghe Hải nói vậy, Hậu đi đến chỗ Trần Hoài Nam ngồi và nói "tại sao bọn mày lại phá quán tao?", anh Trần Hoài Nam không nói gì, Hậu đứng gần đối diện với anh Hoài Nam, hơi chếch về phía bên trái, dùng chân trái đá một cái vào phần cổ và mặt bên trái của anh Trần Hoài Nam làm anh Nam ngã ngửa ra sau đầu đập xuống nền nhà bất tỉnh. Anh Trần Hoài Nam tử vong trên đường đến cấp cứu tại bệnh viện thành phố Vinh, Nghệ An. Hoàng Hải Hậu bỏ trốn, ngày 4/8/2014 đến Công an huyện Nghi Xuân đầu thú.

Tại biên bản khám nghiệm tử thi Trần Hoài Nam do Cơ quan điều tra Công an huyện Nghi Xuân, Hà Tĩnh lập ngày 4/8/2014, xác định: vùng thái dương đỉnh phải có 1 đám sưng nề kích thước 12cm x 7cm, trên nền sưng nề có 1 vết bầm tụ

máu hình tròn đường kính 3 cm; vùng cổ trái phía trên, đầu trong xương đòn trái kéo lên cổ, cằm trái có 1 vết xây xát da không liên tục, kích thước 9,5cm x 3cm; mặt trong đầu gối phải có 1 vết xây xát da dạng ngắt quãng, kích thước 10 cm x 5 cm; 1/2 mặt trong cẳng chân phải có 1 vết xây xát, bong tróc da kích thước 7cm x 3cm; mặt trên các ngón 1, 2, 3 bàn chân phải bị mài mòn, mất móng, mất da cơ sâu tận xương; mặt trước cánh tay trái ngang nếp gấp khuỷu tay có 1 vết thủng da nhỏ (vết tiêm chuyen).

Tại kết luận giám định số 59 ngày 5/8/2014, phòng kỹ thuật hình sự Công an tỉnh Hà Tĩnh kết luận: đám sùng nề bầm tụ máu vùng thái dương đỉnh phải do ngoại lực tác động bởi vật cứng có tiết diện rộng gây tụ máu dưới da đầu, chảy máu lan tỏa hai bán cầu đại não, các rãnh cuộn não, anh Trần Hoài Nam chết do chấn thương sọ não.

Tại bản án hình sự sơ thẩm số 06/2015/HSST ngày 6/02/2015, Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh, áp dụng điểm n khoản 1 Điều 93; điểm p khoản 1, 2 Điều 46 Bộ luật hình sự, xử phạt Hoàng Hải Hậu 17 năm tù về tội "Giết người".

Sau khi xét xử sơ thẩm, trong thời hạn luật định Hoàng Hải Hậu kháng cáo xin giảm hình phạt; đại diện hợp pháp của người bị hại là chị Nguyễn Thị Tuyết kháng cáo cho rằng vụ án còn bỏ lọt tội phạm và đề nghị tăng mức bồi thường trách nhiệm dân sự đối với Hậu.

Tại bản án hình sự phúc thẩm số 287/2015/HSPT ngày 28/12/2015, Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, không chấp nhận kháng cáo của bị cáo và kháng cáo của đại diện người bị hại, áp dụng điểm n khoản 1 Điều 93; điểm b, p khoản 1, 2 Điều 46; điểm g khoản 1 Điều 48 Bộ luật hình sự xử phạt Hoàng Hải Hậu 17 năm tù về tội "Giết người".

Tại kháng nghị số 06/QĐ-VKSTC-V7 ngày 24/8/2016, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao kháng nghị đối với Bản án hình sự phúc thẩm số 287/2015/HSPT ngày 28/12/2015 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội; đề nghị Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm theo hướng hủy Bản án hình sự phúc thẩm nêu trên của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội và Bản án hình sự sơ thẩm số 06/2015/HSST ngày 6/2/2015 của Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh để điều tra lại.

Tại Quyết định giám đốc thẩm số 12/2017/HS-GĐT ngày 8/05/2017, Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao, quyết định hủy Bản án hình sự phúc thẩm số 287/2015/HSPT ngày 28/12/2015 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội và Bản án hình sự sơ thẩm số 06/2015/HSST ngày 6/2/2015 của Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh để điều tra lại theo đúng quy định của pháp luật.

II. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

- Đặc điểm dấu vết trên tử thi không phù hợp với diễn biến của vụ án

Qua khám nghiệm tử thi anh Trần Hoài Nam, xác định các dấu vết: vùng thái dương đỉnh phải có 1 đám sùng nề kích thước 12 cm x 17 cm, trên nền sùng nề có 1 vết bầm tụ máu hình tròn đường kính 3 cm. Đặc điểm dấu vết này của tử thi

không phù hợp với các lời khai của bị cáo và lời khai của người làm chứng là sau khi bị Hoàng Hải Hậu đá anh Trần Hoài Nam ngã ngửa xuống nền nhà.

Trên tử thi còn có các dấu vết như: 1/2 mặt trong cẳng chân phải có 1 vết xây xát, bong tróc da kích thước 7 cm x 3cm; mặt trên các ngón 1, 2, 3 bàn chân phải bị mài mòn, mất móng, mất da cơ sâu tận xương; mặt trước cánh tay trái, ngang nếp gấp khuỷu tay có vết thủng da (vết tiêm, chuyền). Mặc dù các dấu vết này không phải là nguyên nhân gây chết cho nạn nhân, nhưng không phù hợp với diễn biến của vụ án; cụ thể như vết tiêm chuyền ở cánh tay trái của nạn nhân không được xác định rõ do đâu mà có, vì khi đến bệnh viện thì anh Hoài Nam đã chết, vậy tại sao lại có vết tiêm chuyền. Theo kết luận giám định thì việc vận chuyển nạn nhân đi cấp cứu có thể gây mài mòn mất móng ở các ngón 1, 2, 3 của bàn chân phải, nhưng Cơ quan điều tra không lấy lời khai của những người đưa người bị hại đi cấp cứu để làm rõ các dấu vết đó có từ thời điểm nào và do ai gây ra.

- Không tiến hành thực nghiệm điều tra trong trường hợp cần thiết

Trong quá trình giải quyết vụ án, có một số vấn đề còn mâu thuẫn giữa những lời khai của Hoàng Hải Hậu, và mâu thuẫn với lời khai của những người làm chứng, nhưng các cơ quan tiến hành tố tụng không tiến hành thực nghiệm điều tra để làm rõ những mâu thuẫn như:

Khoảng cách giữa người bị hại Trần Hoài Nam và Hoàng Hải Hậu khi Hậu đá anh Nam: có lúc Hậu khai đứng cách anh Nam 50 đến 60 cm, có lúc Hậu khai đứng cách 80 cm, có lúc Hậu khai đứng cách anh Nam gần 1 mét; người làm chứng thì khai khi đá anh Nam, Hậu đứng cách anh Nam gần 1 mét. Việc xác định chính xác khoảng cách này là cần thiết vì nó liên quan đến mức độ lực tác động từ Hậu tới anh Nam, nhưng lại không thực nghiệm điều tra để xác định cụ thể.

Về việc Hoàng Hải Hậu đá vào vị trí nào trên người anh Trần Hoài Nam, các lời khai tại Cơ quan điều tra và phiên tòa phúc thẩm, có lúc Hoàng Hải Hậu khai đá trúng vào phần mặt và cổ bên phải, có lúc khai đá vào phần mặt và cổ bên trái, có lúc khai đá trúng vào phần mặt và cổ anh Nam. Tuy nhiên, dấu vết trên tử thi lại thể hiện: "đám sưng nề bầm tụ máu vùng thái dương đỉnh phải". Do vậy, cần thiết phải tiến hành thực nghiệm điều tra để làm rõ cơ chế hình thành vết thương gây nên cái chết của người bị hại Trần Hoài Nam.

- Thiếu sót trong việc xác định các đối tượng khác liên quan đến vụ án

Tại phiên tòa phúc thẩm, Hoàng Hải Hậu khai có nhiều người đánh anh Trần Hoài Nam. Theo lời khai của anh Trần Giang Nam, khi Hoàng Hải Hậu đuổi đánh anh, hai đối tượng là Lê Xuân Lĩnh và Hoàng Đình Mỹ cũng xông vào đánh. Tuy nhiên, trong hồ sơ vụ án chỉ có 1 lời khai và 1 bản tự khai của Hoàng Đình Mỹ về việc đưa nạn nhân đi cấp cứu, mà không làm rõ việc Mỹ có tham gia đánh anh Giang Nam. Hơn nữa, Cơ quan điều tra cũng không triệu tập kịp thời để lấy lời khai của Lê Xuân Lĩnh, đến ngày 20/8/2014, mới triệu tập Lĩnh lần đầu tiên, sau đó là các tài liệu xác minh Lĩnh vắng mặt tại địa phương. Việc Cơ quan điều tra không tách vụ án đối với Lê Xuân Lĩnh và Hoàng Đình Mỹ để xem xét, xử lý sau là thiếu sót.

Việc điều tra làm rõ các chứng cứ ngoại phạm đối với Nguyễn Thanh Ngọc: tại Cơ quan điều tra, phiên tòa sơ thẩm và phiên tòa phúc thẩm, Hoàng Hải Hậu khai mâu thuẫn về việc trong thời gian xảy ra vụ án thì Nguyễn Thanh Ngọc đang ở đâu, làm gì và mâu thuẫn với lời khai của Nguyễn Thanh Ngọc. Tuy nhiên, vấn đề này chưa được đối chất làm rõ.

Mặt khác, việc xem xét trách nhiệm hình sự của các đối tượng khác, việc điều tra làm rõ trong vụ án có đồng phạm, có bỏ lọt người phạm tội hay không sẽ ảnh hưởng đến việc xem xét trách nhiệm hình sự của Hoàng Hải Hậu.

Trên đây là những thiếu sót trong quá trình thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra, kiểm sát xét xử vụ án Hoàng Hải Hậu về tội "Giết người", Vụ 7 thông báo để các Viện kiểm sát địa phương cùng nghiên cứu, rút kinh nghiệm chung trong quá trình thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra, xét xử án hình sự. /*HL*

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Văn Quảng, PVT (để báo cáo);
- VKSND 63 tỉnh, thành phố;
- Viện kiểm sát cấp cao 1,2,3;
- Thanh tra VKSNDTC;
- Văn phòng VKSNDTC;
- Vụ 14 VKSNDTC;
- Lưu VT (1b); Vụ 7 (25b)/.

**TL.VIỆN TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG VỤ THỰC HÀNH QUYỀN CÔNG TỐ
VÀ KIỂM SÁT XÉT XỬ HÌNH SỰ**

Dương Văn Phùng